

ANTWOORDEN VAN DE EUROPESE COMMISSIE

OP HET SPECIAAL VERSLAG VAN DE EUROPESE REKENKAMER

Instrumenten om reizen binnen de EU tijdens de
COVID-19-pandemie te faciliteren
Relevante initiatieven met een impact variërend van succes
tot beperkte bruikbaarheid

Inhoud

I. BEKNOPT ANTWOORD VAN DE COMMISSIE.....	2
II. ANTWOORDEN VAN DE COMMISSIE OP DE BELANGRIJKSTE OPMERKINGEN VAN DE REKENKAMER	3
1. De ontwikkeling van de gateway voor contactonderzoek.....	3
2. Het gebruik van instrumenten voor het EU-traceringsformulier voor passagiers en de gateway voor contactonderzoek	4
3. De ontwikkeling van een mechanisme voor de intrekking van het digitaal EU-covidcertificaat	5
4. Beveiligingscontroles en frauduleuze certificaten	6
5. Het digitaal EU-covidcertificaat als internationale norm en als hulpmiddel voor het faciliteren van reizen.....	6
III. ANTWOORDEN VAN DE COMMISSIE OP DE AANBEVELINGEN VAN DE ERK.....	7
1. Aanbeveling 1 — Pak de redenen voor het geringe gebruik van digitale traceringsformulieren voor passagiers van de EU aan	7
2. Aanbeveling 2 — Faciliteer snelle communicatie tussen landen over incidenten met digitale EU-certificaten	7
3. Aanbeveling 3 — Bereid relevante EU-instrumenten voor toekomstige crises voor	8

Dit document bevat de antwoorden van de Europese Commissie op de opmerkingen in een speciaal verslag van de Europese Rekenkamer overeenkomstig artikel 259 van het [financieel reglement](#) en zal samen met het speciaal verslag worden bekendgemaakt.

I. BEKNOPT ANTWOORD VAN DE COMMISSIE

Om het vrije verkeer in de EU te vergemakkelijken en de volksgezondheid tijdens de COVID-19-pandemie te beschermen, heeft de Commissie, in nauwe samenwerking met de lidstaten, een reeks digitale instrumenten ontwikkeld. Deze instrumenten omvatten het digitaal EU-covidcertificaat¹, een gateway voor de koppeling van nationale contacttracersapplicaties in de hele EU, en inspanningen om een geharmoniseerde aanpak van tracersformulieren voor passagiers ("passenger location form" of "PLF") te bevorderen.

Het digitaal EU-covidcertificaat is een gemeenschappelijk kader voor de afgifte, verificatie en aanvaarding van interoperabele COVID-19-vaccinatie-, test- of herstelcertificaten. De digitale EU-covidcertificaten worden in alle lidstaten aanvaard, waardoor het voor EU-burgers gemakkelijker werd om tijdens de pandemie te reizen. Het certificaat is ontwikkeld in nauwe samenwerking met deskundigen van de lidstaten die zijn vertegenwoordigd in het e-gezondheidsnetwerk en het Gezondheidsbeveiligingscomité², en de Commissie heeft er nauwlettend op toegezien dat het certificaat de fundamentele waarden en beginselen van de EU weerspiegelt, waaronder non-discriminatie, bescherming van persoonsgegevens, privacy, veiligheid en openheid.

Het digitaal EU-covidcertificaat is cruciaal geweest voor de Europese respons op de COVID-19-pandemie. Tegen september 2022 waren alleen al in de EU/EER meer dan twee miljard certificaten afgegeven. Het succes ervan heeft ook bijgedragen tot een snellere digitalisering van de gezondheidszorg in de lidstaten. De Commissie en de lidstaten beraden zich over de vraag hoe de technische infrastructuur die aan het digitaal EU-covidcertificaat ten grondslag ligt, in de toekomst mogelijk voor andere gebruikssituaties kan worden ingezet. Het digitaal EU-covidcertificaat kreeg ook veel belangstelling buiten de EU. Sinds oktober 2022 hebben 49 derde landen en gebieden in vijf continenten zich bij het systeem aangesloten³, nadat hun systemen gelijkwaardig waren bevonden aan het EU-kader voor digitale EU-covidcertificaten⁴.

Het kader voor digitale EU-covidcertificaten vloeit voort uit de werkzaamheden in het kader van de ontwikkeling van de gateway voor contactonderzoek. De werkzaamheden met betrekking tot nieuwe oplossingen voor digitaal contactonderzoek waren reeds in april 2020 gestart, en hebben uiteindelijk geleid tot de ontwikkeling van de gemeenschappelijke EU-toolbox voor de lidstaten met mobiele applicaties om het contactonderzoek voor de bestrijding van COVID-19⁵ te ondersteunen. In

¹ Verordening (EU) 2021/953 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2021 betreffende een kader voor de afgifte, verificatie en aanvaarding van interoperabele COVID-19-vaccinatie-, test- en herstelcertificaten (digitaal EU-COVID-certificaat) teneinde het vrije verkeer tijdens de COVID-19-pandemie te faciliteren. Beschikbaar op: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32021R0953>

² https://health.ec.europa.eu/health-security-and-infectious-diseases/preparedness-and-response/health-security-committee-hsc_nl

³ De volledige lijst is te raadplegen op: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/safe-covid-19-vaccines-europeans/eu-digital-covid-certificate_nl#erkenning-door-de-eu-van-door-derde-landen-niet-eu-landen-afgegeven-covidcertificaten

⁴ Overeenkomstig artikel 8, lid 2, van Verordening (EU) 2021/953. Zwitserland is op het systeem aangesloten op grond van een besluit dat is vastgesteld overeenkomstig artikel 3, lid 10, van Verordening (EU) 2021/953. IJsland, Liechtenstein en Noorwegen zijn rechtstreeks aangesloten als gevolg van de opname van Verordening (EU) 2021/953 in de EER-overeenkomst.

⁵ https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-04/covid-19_apps_en_0.pdf

september 2020 heeft de Commissie een gateway voor contactonderzoek uitgerold, en in oktober 2020 hebben de eerste landen hun nationale contacttracersapplicaties aan deze gateway gekoppeld, als gevolg waarvan gebruikers met gebruikmaking van hun nationale contacttracersapplicaties naar het buitenland kunnen reizen en grensoverschrijdend contactonderzoek mogelijk is.

De gateway voor contactonderzoek bereikte zijn hoogtepunt in maart 2022, toen er ongeveer 700 000 sleutels per dag werden geüpload.

Naast de succesvolle uitrol van het digitaal EU-covidcertificaat speelde ook contactonderzoek door middel van traceringsformulieren voor passagiers een centrale rol in de strijd tegen SARS-CoV-2. De Commissie heeft de geharmoniseerde aanpak van traceringsformulieren voor passagiers op twee manieren bevorderd. Ze heeft steun verleend aan de werkzaamheden van de “EU Healthy Gateways” bij de ontwikkeling van een gemeenschappelijk sjabloon en gemeenschappelijke applicatie voor traceringsformulieren voor passagiers⁶, teneinde het gebruik van een vergelijkbaar digitaal traceringsformulier voor passagiers in de hele EU te vergemakkelijken⁷. Tegelijkertijd heeft zij een platform voor de uitwisseling van traceringsformulieren voor passagiers ontwikkeld om de snelle en automatische uitwisseling van passagiersgegevens tussen de deelnemende lidstaten mogelijk te maken. Sinds 1 juni 2021 kunnen de lidstaten dan ook verbinding maken met dit platform en passagiersgegevens uitwisselen met betrekking tot alle vervoerswijzen waarvoor zij traceringsformulieren voor passagiers hebben verzameld.

II. ANTWOORDEN VAN DE COMMISSIE OP DE BELANGRIJKSTE OPMERKINGEN VAN DE REKENKAMER

1. De ontwikkeling van de gateway voor contactonderzoek

De Commissie heeft in het kader van de ontwikkeling van de gateway voor contactonderzoek uitvoerig overleg gepleegd met de lidstaten⁸. Dit heeft ertoe geleid dat het e-gezondheidsnetwerk is overgegaan tot de vaststelling van een gemeenschappelijke EU-toolbox voor de lidstaten op het gebied van mobiele applicaties ter ondersteuning van contactonderzoek met het oog op de bestrijding van COVID-19⁹, alsook van interoperabiliteitsrichtsnoeren¹⁰, specificaties voor contacttracersapplicaties¹¹ en de gateway voor contactonderzoek¹².

⁶ Digitaal traceringsformulier voor passagiers van de EU.

⁷ Beschikbaar op: <https://app.euplf.eu/>

⁸ Paragrafen 28-29, figuur 3, Speciaal verslag nr. XX/2022 van de ERK.

⁹ https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-04/covid-19_apps_en_0.pdf

¹⁰ https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-05/contacttracing_mobileapps_guidelines_en_2.pdf

¹¹ https://health.ec.europa.eu/publications/ehealth-network-guidelines-eu-member-states-and-european-commission-interoperability-specifications_en

¹² https://health.ec.europa.eu/publications/technical-specifications-interoperability-contact-tracing-apps-ehealth-network-guidelines-eu-member_en

De op de bestrijding van de COVID-19-pandemie gerichte nationale strategieën verschilden echter van lidstaat tot lidstaat, en niet alle lidstaten zijn overgegaan tot de invoering van contacttracersingsapplicaties. De meeste lidstaten steunden de uitrol van contacttracersingsapplicaties die grensoverschrijdende interoperabiliteit boden, en uiteindelijk waren 19 van de 22 landen aangesloten op de gateway voor contactonderzoek. De lidstaten die kozen voor technologieën die niet compatibel waren met de gateway voor contactonderzoek maakten gebruik van de gemeenschappelijke EU-toolbox en waren nauw betrokken bij de EU-samenwerking op dit gebied.

2. Het gebruik van instrumenten voor het EU-traceringsformulier voor passagiers en de gateway voor contactonderzoek

Het succes van de contacttracersingsapplicaties en, als gevolg daarvan, van de gateway voor contactonderzoek was grotendeels afhankelijk van de aanvaarding ervan door het grote publiek. Hoewel het aantal downloads niet in alle lidstaten gelijk was, werden de contacttracersingsapplicaties (vanaf oktober 2021) meer dan 74 miljoen keer op vrijwillige basis gedownload; in minstens 14 landen had meer dan 15 % van de bevolking de applicatie gedownload. Vanwege de hoge normen voor gegevensbescherming en beveiliging betreffende de contacttracersingsapplicaties is het toezicht op het daadwerkelijke gebruik door gebruikers zeer beperkt. Uit de voorlopige bevindingen van een onafhankelijke studie naar geleerde lessen, beste praktijken en epidemiologische gevolgen van de gemeenschappelijke Europese aanpak inzake digitaal contactonderzoek blijkt echter dat de applicaties in de EU/EER-landen tegen juli 2022 bijna 170 miljoen keer waren gedownload. Het gebruik van de applicaties was bovendien sterk afhankelijk van de door de lidstaten beheerde promotiecampagnes, naast de andere niet-farmaceutische maatregelen (zoals afstand houden, het dragen van een mondkapje, handhygiëne enz.) die van burgers werden gevraagd om de verspreiding van COVID-19 te vertragen.

Indien na het einde van de pandemie de gateway voor contactonderzoek opnieuw moet worden ingezet, zou hetzelfde rechtsinstrument dat voor de oorspronkelijke uitrol ervan werd gebruikt, opnieuw kunnen worden toegepast¹³. In het kader van het pakket Europese gezondheidsunie¹⁴ heeft de Commissie het mandaat van het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC) uitgebreid met geautomatiseerde instrumenten voor contactonderzoek¹⁵, zodat het ECDC in staat is om waar nodig nieuwe instrumenten voor grensoverschrijdend digitaal contactonderzoek te ontwikkelen en in te zetten.

Vermeld zij dat de lidstaten niet wettelijk verplicht waren traceringsformulieren voor passagiers te verzamelen. Het gebruik van dergelijke instrumenten blijft vrijwillig. Daarnaast konden alle lidstaten die belangstelling hadden getoond voor aansluiting op het platform voor de uitwisseling van traceringsformulieren voor passagiers, zich hier ook daadwerkelijk bij aansluiten.

¹³ Uitvoeringshandeling uit hoofde van artikel 14 (e-gezondheidsnetwerk) van de richtlijn grensoverschrijdende gezondheidszorg (Richtlijn 2011/24/EU).

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/european-health-union_nl

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A52020PC0726>

3. De ontwikkeling van een mechanisme voor de intrekking van het digitaal EU-covidcertificaat

Ter bescherming van de volksgezondheid kan het nodig zijn om digitale digitaal EU-covidcertificaten in te trekken¹⁶ die ten onrechte zijn afgegeven, als gevolg van fraude of na het stopzetten van een partij ondeugdelijke COVID-19-vaccins. De EU-verordening betreffende het digitaal EU-covidcertificaat voorziet reeds in een vertrouwenskader dat steun kan verlenen aan de bilaterale uitwisseling van lijsten van ingetrokken certificaten, dit zijn lijsten die de unieke certificaatidentificatiecodes van ingetrokken certificaten¹⁷ bevatten. De lidstaten konden dan ook snel frauduleus afgegeven certificaten ongeldig maken door gebruik te maken van de door het systeem geboden functie op basis van bedrijfsvoorschriften, dat wil zeggen een reeks in de controlesoftware geïntegreerde regels.

In de EU-verordening betreffende het digitaal EU-covidcertificaat is duidelijk aangegeven dat de unieke identificatiecode met het oog op intrekking onderdeel moet zijn van de gegevens van het certificaat. De Commissie en de lidstaten besloten de mogelijkheid te onderzoeken om de grensoverschrijdende automatische uitwisseling van lijsten van ingetrokken certificaten verder te faciliteren via de centrale gateway voor digitale EU-covidcertificaten. Dit heeft tot een flexibele oplossing geleid op basis waarvan de lidstaten de mogelijkheid kregen om de technologische aanpak te kiezen die het best op hun behoeften aansluit.

De modaliteiten van deze intrekkingprocedure zijn vastgesteld in Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/483 van de Commissie van 22 maart 2022¹⁸. De technische specificaties van het intrekkingmechanisme bestaan uit twee delen: het ene deel heeft betrekking op de gateway voor digitale EU-covidcertificaten, en de toepassing ervan is bindend. Het andere deel heeft betrekking op de wijze waarop de lidstaten de lijsten van ingetrokken certificaten uit hun nationale infrastructuur verspreiden naar de verificatieapplicaties, en is niet bindend. Wat dit laatste deel betreft, staat het de lidstaten vrij te kiezen uit een reeks opties, die stuk voor stuk rekening houden met privacyoverwegingen.

4. Beveiligingscontroles en frauduleuze certificaten

Wat de beveiliging van het systeem van digitale EU-covidcertificaten¹⁹ betreft, is de Commissie, als beheerder van de gateway voor digitale EU-covidcertificaten, verantwoordelijk voor het waarborgen van geavanceerde beveiliging om het systeem te beschermen tegen risico's, kwetsbaarheden en kwaadwillende actoren. Voor alle deelnemende landen geldt een onboardings- of aansluitingsprocedure. De Commissie controleert vóór de aansluiting van het deelnemende land nauwgezet of het betrokken land voldoet aan de beveiligingsvereisten voor aansluiting op de gateway voor digitale EU-covidcertificaten. Dergelijke tests worden uitgevoerd om na te gaan of alle voor een veilige aansluiting vereiste beveiligingsmaatregelen zijn getroffen.

¹⁶ Zie de paragrafen 44-46, Speciaal verslag nr. XX/22 van de ERK.

¹⁷ Artikel 4, lid 2, van de EU-verordening betreffende het digitaal EU-covidcertificaat.

¹⁸ Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/483 van de Commissie van 21 maart 2022 tot wijziging van Uitvoeringsbesluit (EU) 2021/1073 tot vaststelling van technische specificaties en regels voor de uitvoering van het bij Verordening (EU) 2021/953 van het Europees Parlement en de Raad vastgestelde vertrouwenskader voor het digitaal EU-covidcertificaat. Beschikbaar op: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32022D0483>

¹⁹ Zie de paragrafen 51-56, Speciaal verslag nr. XX/22 van de Europese Rekenkamer.

De verantwoordelijkheid voor de beveiligingscontroles op het niveau van afgifte van het digitaal EU-covidcertificaat en de daarmee verband houdende aansluiting op de nationale backend-infrastructuur (het nationale systeem dat is aangesloten op de centrale gateway voor digitale EU-covidcertificaten), berust bij de lidstaat of het derde land. De deelnemende landen moeten bij het opzetten en exploiteren van hun nationale systemen en diensten voldoen aan de relevante wetgeving inzake cyberbeveiliging en gegevensbescherming, waarvan de handhaving in handen is van specifieke nationale autoriteiten. De Commissie verlangt structureel van alle lidstaten en derde landen dat zij een zelfbeoordeling indienen als extra garantie dat het betrokken land specifiek rekening heeft gehouden met bepaalde risico's. Wanneer niet aan een van deze vereisten is voldaan, is aansluiting op het kader voor het digitaal EU-covidcertificaat onmogelijk.

Eventuele frauduleuze activiteiten in verband met het digitaal EU-covidcertificaat — zoals de afgifte van technisch geldige certificaten door personen met rechtmatige toegang tot het systeem, zonder dat er sprake is van onderliggende medische voorvallen — zijn het resultaat van volgens het nationaal recht strafbaar gesteld gedrag, en vormen geen cyberaanvallen. Er moet onderscheid worden gemaakt tussen beveiligingscontroles op het niveau van de nationale backend-infrastructuur en de kwaadwillige opzet van personen die de systemen voor afgifte van certificaten op nationaal niveau exploiteren. De nationale backend-systemen zijn niet in gevaar gebracht en onbevoegden hadden geen toegang tot de nationale backends.

Vanuit het oogpunt van cyberbeveiliging is het digitaal EU-covidcertificaat veilig. Het risico dat bevoegd personeel rechtmatige toegang heeft tot de afgiftesystemen om technisch geldige maar frauduleuze certificaten af te geven, wordt ondervangen door de autoriteiten van de deelnemende landen overeenkomstig hun nationale wetgeving en procedures voor toegangscontrole.

5. Het digitaal EU-covidcertificaat als internationale norm en als hulpmiddel voor het faciliteren van reizen

De lidstaten hebben het digitaal EU-covidcertificaat op grote schaal gebruikt²⁰ en het bleek een doeltreffend hulpmiddel voor het faciliteren van reizen²¹. Het digitaal EU-covidcertificaat werd bovendien tijdig goedgekeurd²². Het digitaal EU-covidcertificaat is cruciaal geweest voor de Europese respons op de COVID-19-pandemie en is in korte tijd in Europa en daarbuiten uitgegroeid tot de norm. Het heeft een positief effect gehad op het vrije verkeer in een tijd waarin de lidstaten de uitoefening ervan om redenen van volksgezondheid beperkten.

Het positieve effect van het systeem van digitale EU-covidcertificaten reikt verder dan de EU, aangezien het is uitgegroeid tot een wereldwijde norm die stevig is gevestigd op de EU-waarden van openheid, veiligheid en gegevensbescherming. Dit blijkt uit de grote belangstelling van derde landen voor aansluiting op het systeem van digitale EU-covidcertificaten, het enige functionerende systeem van EU-covidcertificaten dat op internationaal niveau op grote schaal operationeel is. Dit succes heeft bijgedragen tot de hervatting van veilig internationaal reizen en een wereldwijd herstel.

De Commissie blijft er alles aan doen om zo spoedig mogelijk te kunnen terugkeren naar onbeperkt vrij verkeer. Sinds oktober 2022 hebben alle lidstaten de reisbeperkingen binnen de EU opgeheven, met inbegrip van de noodzaak om in het bezit te zijn van een digitaal EU-covidcertificaat. Het digitaal EU-covidcertificaat heeft aangetoond dat de EU-instellingen en de lidstaten in staat zijn tastbare

²⁰ Zie de paragrafen 69-70 en figuur 4, Speciaal verslag nr. XX/22 van de ERK.

²¹ Zie de paragrafen 72 en 74, figuur 5, Speciaal verslag nr. XX/22 van de ERK.

²² Zie de paragrafen 28 en 35, Speciaal verslag nr. XX/22 van de ERK.

resultaten te boeken ten behoeve van de EU-burgers, maar het einde van het certificaat zal een indicatie zijn dat de pandemie, en de daarmee gepaard gaande beperkingen, zijn overwonnen.

III. ANTWOORDEN VAN DE COMMISSIE OP DE AANBEVELINGEN VAN DE ERK

1. Aanbeveling 1 — Pak de redenen voor het geringe gebruik van digitale traceringsformulieren voor passagiers van de EU aan

(Streefdatum voor de uitvoering: december 2023)

De Commissie aanvaardt deze aanbeveling en zal de lidstaten via het Gezondheidsbeveiligingscomité raadplegen en met het ECDC samenwerken bij de uitvoering ervan.

2. Aanbeveling 2 — Faciliteer snelle communicatie tussen landen over incidenten met digitale EU-certificaten

(Streefdatum voor de uitvoering: juni 2023)

De Commissie aanvaardt de aanbeveling.

In november 2021 is onder auspiciën van het e-gezondheidsnetwerk een beveiligingscomité opgericht. Het doel ervan is eventuele incidenten te analyseren nadat een probleem voldoende onder controle is, de geleerde lessen te onderzoeken en te verspreiden, en aanbevelingen te doen voor verbeteringen op het gebied van beveiliging. Het comité is geen eerste verdedigingslinie, maar een mechanisme voor informatie-uitwisseling tussen bevoegde autoriteiten, dat uitsluitend gericht is op het digitaal EU-covidcertificaat. Uit veiligheidsoverwegingen kan het comité niet optreden en informatie verspreiden voordat het incident op nationaal niveau naar behoren is afgehandeld en onder controle is.

De Commissie zal nagaan welke verdere stappen kunnen worden ondernomen om de deelname aan het comité te versterken en de informatie-uitwisseling tussen de bevoegde autoriteiten te verbeteren.

De Commissie beschouwt dit beveiligingscomité als een integraal en doeltreffend onderdeel van de algemene ontwerparchitectuur van het digitaal EU-covidcertificaat, en zal dit dan ook opnemen in een eventueel reactiveringsplan dat deel zal uitmaken van het in het antwoord op aanbeveling 3 uiteengezette instrument betreffende het hergebruik van de instrumenten waarop dit verslag betrekking heeft.

In dit verband zal de Commissie, als onderdeel van haar maatregelen uit hoofde van aanbeveling 3, ook een analyse uitvoeren van de manier waarop het beveiligingscomité en zijn communicatiemechanismen eventueel moeten worden aangepast en uitgebreid om op geharmoniseerde wijze naar behoren te voorzien in eventuele aanvullende behoeften naar aanleiding van veiligheidsincidenten in verband met toekomstige pandemische crises, naast die van COVID-19.

3. Aanbeveling 3 — Bereid relevante EU-instrumenten voor toekomstige crises voor

- a) Identificeer de tijdens de COVID-19-pandemie in het leven geroepen EU-instrumenten die zeer nuttig zijn geweest voor de burgers en de lidstaten, en bereid procedures voor om deze snel te reactiveren in geval van toekomstige noodsituaties (streefdatum voor de uitvoering: september 2023)**

De Commissie aanvaardt aanbeveling 3 a), maar merkt op dat deze analyse per definitie zal afhangen van het instrument en de crisis in kwestie.

In haar mededeling over een noodplan voor vervoer²³ merkte de Commissie op dat indien zich een soortgelijke crisis als COVID-19 voordoet, de Commissie en de lidstaten de opgebouwde ervaring moeten gebruiken bij de ontwikkeling van een gemeenschappelijk model voor digitale EU-traceringsformulieren voor passagiers en een platform voor het delen van passagiersgegevens voor grensoverschrijdend contactonderzoek. De instrumenten die hiertoe op EU-niveau werden ontwikkeld, moeten indien nodig snel en gemakkelijk gereactiveerd worden.

Daarnaast heeft de Commissie op 19 september 2022 een voorstel goedgekeurd voor een verordening tot vaststelling van een noodinstrument voor de eengemaakte markt²⁴. Met dit instrument wordt beoogd een flexibel en transparant mechanisme in te stellen om snel te kunnen reageren op noodsituaties en crises die de werking van de interne markt bedreigen. Het doel is om te zorgen voor samenwerking, solidariteit en samenhang met betrekking tot de EU-crisisrespons en om de werking van de interne markt te beschermen, met name door het ononderbroken vrije verkeer van personen, goederen en diensten te waarborgen. De verordening zou de Commissie en de lidstaten ook het recht geven interoperabele digitale instrumenten of IT-infrastructuur ter ondersteuning van deze doelstellingen op te zetten.

Het is tegelijkertijd belangrijk te benadrukken dat sommige van de geanalyseerde EU-instrumenten, met name het digitaal EU-covidcertificaat, specifiek zijn ontworpen als reactie op de COVID-19-pandemie.

Zij zijn door de medewetgevers gedeeltelijk uitdrukkelijk beperkt tot de geschatte duur van de pandemie, om zo het recht van vrij verkeer van EU-burgers en hun familieleden tijdens deze buitengewone periode te vergemakkelijken. Dit zal per definitie van invloed zijn op de vraag of het passend is procedures voor te bereiden die reactivering mogelijk maken.

²³ COM(2022) 211 final.

²⁴ COM(2022) 459 final.

b) Vergemakkelijk door middel van synergieën of vereenvoudigingen de toegang voor EU-burgers tot de EU-instrumenten die worden gebruikt om grensoverschrijdend contactonderzoek tijdens crises te faciliteren (streefdatum voor de uitvoering: september 2024)

De Commissie aanvaardt aanbeveling 3 b). De werkzaamheden zullen worden uitgevoerd na de in aanbeveling 1 bedoelde raadpleging, vereisen het bestaan van een passende rechtsgrondslag en zullen afhankelijk zijn van de epidemiologische situatie.

c) Analyseer samen met de lidstaten of er aanvullende instrumenten nodig zijn om potentiële toekomstige crises aan te pakken (streefdatum voor de uitvoering: september 2023)

De Commissie aanvaardt aanbeveling 3 c). In dit verband is ook het voorstel voor een verordening tot vaststelling van een noodinstrument voor de eengemaakte markt relevant.